Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Aug. perg. 202

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jahrh.]

"Incipit de concordia testimoniorum sancti Gregorii pape"

urn:nbn:de:bsz:31-97858

Visual Library

multi equi pharaonis uidentur ei; electi per scam uitam in fine suo seruatus sunt
aequis dei adsimilantur. unde blanditur sponsus & dicit. equitatui meo
in curribus pharaonis adsimilaui te amica mea id est tu adhuc in curribus
pharaonis subdita deseruiebas subuitia currebas. sed ego attendi
quid dicere per predestinationem feci aequitatui meo te adsimilaui id est
electis meis similem te attendi; Expl. Sermo secundus
N. IV. de exceda. Incip. de concordia testimoniorum sci gregorii
pape urbis Romeae

Plus seruus ihu xpi in scō euangelio secundū iohannem; non dicam
uos seruos sed amicos; Intro. quidem quod magister xps
in alio loco apls non dixerit seruus sed amicus & eiusdem magistri
discipulus immo apostolus in quo xps loquebatur nominauit se
seruum & dum utrum a xpo dictum est quomodo intellegi debeat
sollerter inuendum est maxime cum idem dns ac saluator nr. ad eosdem
apls secundum lucam dixerit; dicite serui inutiles sumus quia quod
debuimus facere fecimus & iterum; beatus ille seruus quem tum ueneri dns
eius inuenerit sic facientem; & iterum euge serue bone & fidelis
Rp. Sine praeiuditio alterius sententiae meliores sciendum est duo
esse genera bone seruitutis unum timoris aliud dilectionis unum timentium
ancillarum & seruorum. aliud dilentium & placentium filiorum; timet
ancilla ne flagellet. timet matrona ne offendat animam uiri sui
sed seruitutis timor qui habet poenam foras mittit perfectam caritatem;
perfectus autem seruitutis timor non solum non habet poenam sed ad ipsum peruenit
perfectionem; psalmista ostendo testante qui ait; latetur cor meum ut timeat
nomen tuum.

& iterum timor dñi scs p̄man & in seculum scli. hunc namque timorem
habet & sci angeli quē p̄fecto habuerant & sci apostoli per aduentum
scilicet sp̄s sci per quē descendit caritas in cordibus nostris, Idcirco
& a dño non dicti sunt serui sed amici qui tamen & a sem & ipsis
& a dño dicti sunt serui: Nimirum non de timore sed amore dō placendi.
Ad Romanus, Segregatus in euangeliū dī & secundū ioh. pater scē
conserua eos in nomine tuo quos dedisti mihi ut sint unum, Interrogatio;
Et dum se scs paulus unum effectum esse cum seruatis credidit,
quidē quod segregatū esse fatetur. Nā dicitur, Segregatus quasi
a greze separatus. Maxime cum dñs dixerit & erit unus grex
& unus pastor, & sp̄s scs in actibus apostolorum imperando
loquutus est, segregate mihi paulum & barnaban in opus quod
uocaui eos. Resp, Sciendum profecto in primis est qui ista
testimonia non solū a sem & ipsis non discrepant uerū & iam
sibi in & ipsis. In unitate concordant, Nam paulus & barnabas
ccgreze non erant separati sed gregati, hoc est ad opus apostolatō
fuerant electi quibus enī cor unum & anima una cum greze
erat nulla separatio usque eo esse poterat, ad tcemen a greze
separati fuerant qui ad apostolatū electi erant, Nam & in cenus
ccdoperandum porriguntur, sed tamen cū unitate corporis
non separantur, Ad Romanus testimonium mihi p̄ habente
conscientia mea in spūsco qm̄ tristitia est mihi magna
& continuus dolor in corde meo in parabulis salomonis
non contristabit iustum quicquid ei ccccederit

Intrg. quid ergo nũ quid paul apls iust' ñ erat qui ñ contristare iustũ quicquid
ei accederit nouerat. & si contristari cũ erat iust' debuerat ut quid iterando
philipensibus gaudiũ nom̃ dabat dics; Gaudete in dño semp & iterũ dico
gaudete sed scs iacob; gaudere in uariis temptacionib; imperat & ipse & iã; paulus
in suis infirmitatib; gloriatur & scs matheus euangelista testat' de dño ac redẽptore ño
dics; Tunc coepit contristare & mestus ee & tristis es in quid anima mea usq; ad mortẽ
RP. Sciendũ pfectũ est aliud ee contristari scdm dm aliud scdm sclm eode
paulo dicente quia ait; Contristari scdm dm salutẽ stabilẽ operatur sacli tristia
mortem operat' ista disperabilis illa laudabilis est. ista repletus iuda scarioth
laqueo se suspendit. Illam se habuisse scs paulus ad corinthios scripsit dics;
Si quis contristauit non me contristabit sed ex parte ac si apertius diceret; ñ ergo sol
zelus dei habeo sed me contristatum cũ urã tristicia ex inea pastecerno & nisi ista
tristia ñ uitiũ sed iustus eet nequaquam illã dñs in euangelio beatificaret dics;
IIII Beati qui lugent qm̃ ipsi consolabuntur; & seipsũ dix. Ad Romanos. de iacob
& esau cũ nondũ nati fuissent aut aliquid egissent boni uel mali ut ppositũ
qd pelectionẽ dei factũ est pmaneret; Ñ ex operibus sed ex uocante dictũ: eis
quia maior serui et minori. In psalmo lxi. quia tu reddes unicuiq; scdm opera
sua. Intrg. & cum non ex operibus sed ex uocante dictũ est quia maior seruiat minori;
quomodo redd et ds unicuiq; secdm opera sua; Cũ ergo paulus dixerit non ex
operibus nos pcul dubio credimus quia nec utique ex futuris nec eũ quisquã
extimet tantũ dixisse de praeteris qui utiq; non erant cũ supradicti distincti
fuerant; Si enim hominẽ. p sentẽ futura adhuc bona iustificant & futura
adhuc mala alterius dampnat. Sed hoc credere a nob absit quia quadã
sapiens dix. Raptus est iustus ne malitia mutaret intellectũ eius & eñ iste.

nec iustus diceretur si de futura adhuc malicia damnaretur, RPS Antequam
aliquid de ista questione dicamus prophetam et apostolum eodem spiritu locutus fuisse
credamus contrarius quippe sim et ipsi esse non poterat. Ideo spiritus qui utrumque
implebat et ipse spiritus qui dominus est per prophetam locutus est. Jacob dilexi esau
autem odio habui; Electio ergo dei numquam defuerat ea qui in temporibus
facta fuerat discernebat quia futura sunt temporalia non electionis divine
sed ipsa omnium futurorum naturalium causa erat hinc redemptor noster ad damnationem
de saulo non adhuc de paulo dixit; Noli timere eum quia vas electionis mihi est
intuere quid dixit. est. non auterit, Nam non ideo electus quia apostolus esset
sed ideo apostolus erat quia electus est; Dominus ergo noster bonorum omnium creator;
Malorum autem iustissimus ordinatur; tanto enim omnes est. ut benefaciat
etiam de malis. Nam si mali non essent. mille rei utique prodessent; Redde et ergo dominus
unicuique saeculum opera sua quia vasis preparatis in honorem redde et vitam
aeternam. et aptis in contumeliam debitam damnationem; Nam et malis
si vellint boni esse utique potuissent. boni autem quia ex adam nostris con
trariam legem in membris suis videntur et isti non consentientes per mise
ricordiam ad praemia pertineant et illi consciendo per iustum iudicium
V ad supplicium pertrahantur; AD ROMANOS. Omnis quicumque invocaverit
nomen domini saluus erit. SCOTUM MATHEUM. non omnis qui dicit mihi domine
domine intrabit in regnum caelorum; INTER. Ista dissonare videntur si scire
volumus quomodo intelleguntur; Nam ibi dixit. omnis hic dixit non omnis;
Si ergo omnis quicumque invocaverit nomen domini. saluus erit; RP.
Aliud est invocare nomen domini. aliud ingeminare. Nam illud semper
invocant boni. Ingeminant autem etiam mali; quia eandem fidei.

uocem quam loquendo astruunt moribus contradicunt. hinc de quibus
dam paulus ait dm̄ se confitentes nosse. factis aut̄ negant. bonis nom̄ dn̄i
est inuocare illi in omnibus placere idcirco om̄s qui inuocauerit nom̄ dn̄i
VI saluus erit. ADROIS. Si abraham ex operibus iustificat̄ est habet gloriā
sed n̄ apud dm̄; In epistola iacobi abrahā pat̄ nr̄ non ex operibus iustifi
catus est. INTR. Et si pat̄ abrahā ex operibus iustificatus est. apud
quē habet gloriam si n̄ apud dm̄ cuius amicus apellatus p̄ iacobū dicit:
Et si nulla uera gloria nisi apud dm̄ et nulla uero iustificatio nisi contra
illo qui iustificatus habet gloriam sine dō; RP. paulus apl̄s contra se
duca scripsit; Sc̄s uero iacobus de iusticia fidei dixit; Illi enī ex operibus
legis semet ipsos iustificabant; Nā saducei latino sermo dicuntur iustifica
ti; P iusticiam autem fidei qui iustificantur fide p caritatē opera demonstrant.
nā utis dē iacobus ait. mortua est fides sine operibus caritatis n̄ legis; sc̄s aū
paulus contra habentem gloriā sed non apud dm̄ et contra saducaeū semet ipsū
iustificantem dirigit sermonē dic̄s; Ubi est ergo gloria tota exclusa est
p quā legem factorum. non. sed p legem fidei Arbitram̄ enī iustificari hominū
~~iustificari~~ sine operibus legis ac si aptedicere; Abraham pat̄ nr̄ ante tempora
legis fuerat. sed tamen apud dm̄ iustificatus erat qui a fidē quā corde tenebat
VII operibus demonstrabat. ADROMANOS. Sine patientia enī s̄ dona et uocatio
dī in genesi penitet me fecisse hominē. et in samuhele penitet me unxisse
saul in regem; INTR. Cum unus idemq; dn̄s in patribus et in apl̄o locutus est.
quomodo pōnitiuisse. et non paenituisse ab is dēdictus ē. RP. Solert̄ intuen
dū nob̄ quia patres locuti sunt de dō incommutabili mutabilia faciente.
et apl̄s p̄tulit sermonem de incōmutabili p̄destinatione hinc de ode dn̄o

scs iacobus ait; Apud quē non est transmutacio neuicis situdinis obumbratio.
sed dr̄ praeter distinationem mutabilia facit p conuenientē rationē usu et eni
loquendi et iratus et paenitens. et zelans et prescius dr̄. s̄ sine ira.
iratus sine penitentia penitens. sine zelo. zelans sine prouisionibus p scius.
VIII. Intellegatur. ADROGIANOS. Non est potestas nisi a dō data que aut̄ sunt
a dō ordinata sunt in propheta. de quibus dā regibus ipsi regnauerunt et n̄ ex me.
INTR. Si nulla potestas nisi a dō quomodo dictū uerac̄ est ab ipso ipsi regnauerunt
et non ex me. itē sup si regis ex dō non erant q̄ modo p se regis regnas se dixerat
p me inquiens regis regnant; RP. ex illo et n̄ ex illo regis regnant qui et potestatē
a dō datā habent et tam̄ se ab eo accepisse stulti denegant. hinc p propheta
scriptū est. qui regnare fecit homine hr̄ pocritā ppt̄ peccata populi;
Pptere a ergo isti reges ex dō non sunt qui n̄ ex bono s̄ ppt̄ peccata populi
regnant p missi sunt; Item omnis potestas n̄ nisi a dō est q̄ p se n̄ mala
s̄ utiq; bona est; mala aut̄ sine bonis et nisi in bonis cē pos s̄. et idcirco n̄ nisi
in rationabilibus fiunt; bonis ergo regibus sps̄ scs̄ cōminat̄ loqui dignat̄.
Cū ad eos dē psalmista dr̄. et nunc reges intellegite erudimini qui iudicatis t̄rā;
VIIII. ADROIS. scim̄ autē quia nihil cōmune p ip sū in actib; aplorū, INTR.
Si nihil rerū p ipsū est cōmune quid de morticinio et sanguine et suffocato
et de idol immolato debem̄ sentire; Nā ista n̄ solū mu et erit testamēto
in mada eē leguntur; Sed et in nouo gentes credentes ab his abstinere
ab aplis p̄cipiunt intellectu igitur satis op̄ est q̄ pacto ista dissonantia
solui potest. RP. Dn̄s ac redēptor nr̄ scdm marcū dic̄. q̄m de his sermonē
habe uoluit nihil est inquid extra hominē quod possit eū quoinquinare
et hoc n̄ intellegentib; dicipul increpando subintulit dicens; adhuc et uos

sine intellectu estis. nam dum intellegitis quod omne quod in hos intrat inuentrem
uadit et in secessum emittitur; ergo rudes ad hoc apostoli et nec dum aspiciunt sancto in lumi
nati sensu iudaico credebant quod hominem per prohibitionis sed res quae inqui
nabant. Res autem non quo inquinant hominem qui inuentrem uadunt et exeunt.
sed prohibitionis transgressio et quis de ipso procedit; nam et primus homo
non propter morticinium aut sanguinem aut suffocatum. sed propter pomam in muridus
factus est. cum mandatum dominicum suadente sua coniuge transgressus est
sed sancto petro quod dictum est audiamus. Ut de his quid sentire debemus
intellegamus surge inquid petre macta et manduca; huic
dicto petrus intuendo litteram respondit dicens, absit a me
domine quia omne commune et immundum numquam intrauit
in os meum, Cui sub testificatione prohibitionis pretenus respondet
quae deus inquid purificauit, tu ne commune aut immundum
dixeris hinc data est licentia xpianis exceptis in nouo testamento
prohibitis ut manducent quid uellint commoderectio et cum
gratiarum actio, Non ergo per se etiam morticinum et
sanguinis et natura immunda sunt. sed quia prohibitae sunt
manducata hominem coinquinant et pomum nullam in
munditiam naturalem habuit sed manducari prohibitum
hominem coinquinauit, Explicit ad Romanos; Incip
ad Corrin; Qui et confirmauit uos usque in finem sine
crimine in aduentu domini in epistola iohannis; si dixerimus
quoniam peccatum non habemus ipsi nos seducimus et ueritas in nobis
non est. Interg Cum seductio est existimare esse

sine peccato quomodo infirmamus a dño sine inaduentu eius
maxime cum etiam infans unius diei non potest esse sine peccato.
Numquid ergo et crimen peccatum est sine quo quis confirmatus
a dño fieri potest; RP Sciendum profecto nobis est quia
non omne peccatum crimen non est; Attamen omne crimen
peccatum est sicut omnis impius et peccator est; Nam non aut
omnis peccator impius est, minima ergo et maxima peccata
dicuntur, Crimina aut nisi magna minime leguntur,
Quia nimirum uita humana dō confirmante potest esse
sine crimine sine peccato nullatenus potest nec uno die.
II. Ad cort dī enim sumus adiutoris dī a cricultura estis: cuius
adiutores nūquid inbecilli. Numquid scs paulus ad pbando
iustificat qd beatus iob in eliu reprobrando increpat dicens
Cuius adiutores numquid inbecilli. apostolus aut dixit
dī sum adiutores si ergo bonū est esse adiutores dī quid eliu
rephenditur a de adiutorio dī, INTERG IN IOB. Nimirū
scire nos conuenit quia nonnulli defendendo dm offendunt
et s nonnulli qui quantū in ipsis est causam dī defendunt
istiuerat iter pdicando dī adiutores sunt illi increpando
falla cit spūs pro dō satagunt sed satagendo offendunt
Isti non ignoti sed cogniti de dō locuntur, illi etiam uera
loquentes a dō minime cognoscuntur dño de eliu loquente
quis est iste inuoluens sententias sermonibus imperatis
Quid est quod dns de illo interrogat dicens

quis: iste inuoluens sententias. & tamen interrogando reprobat sub iungis sermonib;
in quid imperitis; Ille ergo sententias ueras dicebat sed eas sermonibus imperitas
inuoluebat qui a dicta spus sci de reprobis in iob retorquebat. De quo quia sine
querela erat dns testimonium dederat non eodem modo ergo dicimus; ds adiutor nr
in aeternum. qd dicimus di sumus adiutores ille enim non egit adiutorio nro nos autem nihil
III possumus facere sine ipso. Ad corinth. opus unius cuiusq; qualis sit ignis probat
Secdm math. cum sederit filius hominis in sede magestatis sue sedebitis & uos
sup sedes xii iudicantes xii trib; israhel. Intra. & dum unius cuiusq; opus
qualis sit ignis probabit; nunquid etiam ipsi apli per ignem probabuntur qui non iudicandi
sed etiam iudicaturi xii trib; israhel dicuntur aut etiam illos ignis probauit;
Cum quibus seipsum scs paulus numerauit dicens; Nos autem reliquimur
simul cum illis rapiemur in nubib; obuiam xpo in aera & sic semper cum dno erimus;
Rp. Si uim dictorum xpi pensemus hanc obscuritatem ipso inluminante
adlucem perducimus. Nam ipse dixit; ignem ueni mittere in terram & quid uolo
nisi ut accendatur spusq; scs sup apls discendens in specie ignis
apparuit qui in signo apparens in fidelib; fidelis intus ut ignis probabit
Opus ergo unius cuiusq; quales sit ignis probabit quia quos ignis probabit
spitalis in presenti tempore non examinat in futuro iudicio per ignem probat;
Qui cum ergo spu dei aguntur hii filii dei sunt; qui licet per ignem probati
examinati sunt; Nam illum per impositionem manuum epi accipientes
nullatenus ab eo deuiarunt. sed si in aliquo delinquunt recognoscendo
& confitendo corriguntur. Omnis enim in quid dns per ignem salietur.
aut enim hic per spitalem aut illic per corporalem igne probabitur. nimirum
ergo sicut non in die iudicii omnes per ignem probabuntur ita in ipse

eodēq; die nō omīs omnino iudicabuntur; dn̄o testante qui ait
qui credit filiū non iudicabitur qui aut̄ incredulus est iā iudicatus.
quos ne ergo ignis futuris ꝓbabit si ds nec credulus nec incre
dulus iudicabit; Sed quasi a nob̄ interrogaretur quid ergo erit
iudiciū ꝓtinus subiungit dicēs. hoc est iudicium quia lux uenit
in mundum et dilexerunt homines magis tenebras quā lucem hi ergo
soli in die iudicii iudicabuntur qui licet lucē scirent uenire sed magis
tenebras diligere dicunt. nā qui in tenebris manent iā iudicatis.
Qui aut̄ nihil tenebrarū habent sine ullo iudicio ad lucē ꝑtinent; Illiū
qui licet baptizati sunt in futuro iudicio iudicandi erunt. de illis ergo
solis iudiciū habebitur ut aut ad lucē aut [illegible] tenebras plus ꝑtinere debeant
demonstretur. Resurgent ergo isti ut iudicentur iusti ut iudicent
impii ut dampnentur quia et illi resurgent sed n̄ iudicio psalmista
IIII testante qui ait non resurgent impii in iudicio ad corinth̄. nolite
iudicare ante tempus. ad philipenses. multi ābulant quos sepe
dicebā uob̄. nunc aū et flens dico inimicus crucis xp̄i quorū finis interit.
INTR dū paulus apl̄s loquens ad corinth̄ ꝓhibuit ante tempus iudicare
cur ipse quasi ante tēpus iudicando de quibus dā uidetur dice[illegible]ū
finis interit. R̄p. xp̄s in paulo locutus est futura iā quasi ꝑterita agnoscit.
et id circo et iā paulo dicente nihil ante tēpus iudicauit. nā et sp̄s scs
ꝑ apl̄m petrū ad symonē magum ait. non est tibi pars neq; sors
in hac uita quia futura symonis magi quasi ꝑterita petro in sp̄u fuerant
reuelata. A quibus aut̄ futura ut ꝑterita minime uidentur ante tēp̄
iudicare ad n̄o ꝓhibentur; de quib; et ꝑ prophetam increpando dr̄

Vae his qui prophetant de corde suo. De corde namque prophetare est. Et sola presumpti
V one non per spiritum sanctum aliquid dicere; ad Corinthios. Volo omnes homines esse sicut me ipsum;
ad Timotheum. Volo ergo iuniores nubere filios procreare matris familias esse. Inter
nunc quid non duas voluntates sibimet ipsas contrarias habuit sanctus paulus
quia aliter ad Corinthios aliter ad Timotheum se voluisse dixit; Nam de non nubendo
videtur dixisse ad Corinthios; Dum nubendo vero scripsit ad Timotheum ibi de
omnibus hominibus sicut ille erat. Ut esset voluit. hic de adulescentioribus;
ut nubant se voluisse scripsit. Respondeo. nobis solleret intuendum est sanctum paulum
concionatorem ecclesie fuisse et ex multorum personis sermonis diversum protulisse
nam ibi ex persona virginum dixit. Volo omnes homines esse sicut me ipsum. hic ex persona
volentium nubere scripsit. Volo iuniores nubere filios procreare matris familias
esse. sicut et salomon ex multorum personis in ecclesiaste loquitur qui latino
sermone contionatur exprimitur; Nam ibi ex persona quorundam dicentium scripsit;
Non ne melius est manducare et bibere ex perfectorum autem persona intulit dicens. Melius
ire ad domum luctus quam ad domum convivii. Ipsa enim fines cunctorum ammonetur
hominum in hac eneruatur et iam vis fortium. Mira ergo dispensatione largitoris
agitur ut etiam de coniugatis electi premium virginitatis recipiant quam quam omnes
virgines esse non possint voluntas namque perfecta faciendi reputatur pro opere facti hinc
nato domino dixerit et sancti angeli. gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bone volun
tatis. Quod ergo unusquisque nostrum in semet ipsum Ait voluntarius hoc recipiat
ad nos quasi de omnibus hominibus sed et mali volus e contra cogitet ne quasi de
omnibus malis iniquorum dampnetur. quia sicut misericors dominus ita et iustus est;
Matrimonium igitur et virginitatem paulus laudavit. sed virginitatem matri
monio praetulit dicens. Qui matrimonio virginem suam iungit bene facit.

et qui non coniungit melius facit. quia ergo utrumque bonum uidit in spiritu
VI uterque profecto fieri uoluit. ad corinth. Caeteris ergo dico non dominus uxorem a uiro
non discere sed et si discesserit manere in nuptam. iterum ad quos dicta an experimentum
queritis eius qui in me loquitur xpus. Interrog. si continuo in paulo apostolo loquebatur xpus
qui ergo fatetur se aliquid dicere et non dominus. Rp. Si duas prophetas in medium proferam
hanc nimirum dissonantiam cito soluemus. dauid quippe quia non continuo spiritum prophetie
habuit interrogando alterum prophetam demonstrauit et nathan de constructione
templi quia et ipse in illa hora spiritum prophetie non habuit haec dicendo declarauit
omnia quae sunt in corde uo fac. dominus tecum est in omnibus sed spiritus sanctus adueniens
construi templum a sanguinario belli quae dedito prohibuit et hoc ad dominum fieri per
eundem nathan contradixit. Consilia ergo non continuo habentium prophetie
spiritum aliquando praetermittenda sunt. aliquando namque consilium nathan ad dauid
debuit praetermitti. Consilia autem pauli apostoli a xpianis debent semper obseruari;
aliqua namque consilia infra mandata quia implet tantum iustus; quia uero transcendit
iam perfectus est. nam consiliando dominus ait. Si uis perfectus esse uade uende omnia
quae habes et da pauperibus et ueni sequere me et habebis thesaurum in celo. et his de
paulus spiritum consilium habens dedit dicens. De uirginibus autem praeceptum domini non habeo;
Consilium autem dominus ista consilia in mandatis utique non sunt sed supra mandata
VII maiora praemia adquirunt. ad corinth. fidelis dominus qui non patietur uos
temptari supra id quod potestis. ad corinth. Secunda. Nolumus autem
ignorare uos fratres de pressura nostra qui facta est nobis in asia quoniam supra modum
et si supra uirtutem grauati sumus. Interrog. et si supra uirtutem grauamur quomodo
grauari nos dominus non patitur. item et si supra uirtutem non grauamur quomodo si supra uirtutem
grauari dicimur. Rp. uti istam dissonantiam celerius dissoluamus aliud propheticum

testimoniū recurrāmus ubi ait quia uanā salus hominis in dō faciemus uirtutē. fre
quenter ergo grauari dicimur supra humanā fragilitatē quia uanā salus hominis est.
sed nūquam grauamur supra dī uirtutē quia ille medicus est. ergo tuis ergo sub manibus
medicus plerūq; secat ut egrotū quoq; ad salutē perducat; paulus igitur intuendo
fragilitatē grauiri se dixit. supra uirtutem nihil hominis ait; Omnia possū
VII In eo qui me confortat; ad corinthios. Et si cognouimus secundum carnē xpm sed nunciā nō
nouimus. Secundum Lucam. palpate et uidete quoniam spiritus carnē et ossa non habet sicut me
uidetis habere. Inter. Quomodo concordant uerba discipuli uerbis xpi magistri
sui xpm hoc dixisse post resurrectionē legimus et de ipso eodēq; tempore paulus
ait. Sed nuntiā secundum carnē nō nouimus; quid ergo nūquid hoc quod confitetur xps
hoc nosse sed negat apostolus. Rp. Dominum a credentorē nostrum. cognouimus secundum carnē
uixisse hoc: absq; ullo peccato uerū hominē se in omnibus demonstrasse sed post
resurrectionē idcirco non nouimus. quia carnē illius in aeternū uicturā sine alimen
torū sustentaculis manere credimus; esurientē ergo et sicientem et abstinere
fatigatū ante passionē. et in ipsa passionē minoratum ab angelis legimus sed sub
iectis sibi angelis et potestatibus et uirtutibus eū haec operari nunciā nō nouimus;
Confitetur ergo secundum habere uerā carnem post resurrectionē; Sed paulus
nunc iam nō nouit ut erat ante passionem. sed hoc testimoniū idcirco paulus
protulit ut ueteri hominē deposito renouationis formā nobis insinuaret dicens.
VIIII Ut si xps resurrexit a mortuis. ita et nos in nouitate uitae ambulemus. ad corinthios
Existimo enim nihil me minus fecisse a magnis apostolis. ad cosdā. ego sum minimus
apostolorum quia non sum dignus uocari apostolus. Inter. Dum minimū apostolus paulus se esse
confitetur qui nihil minus fecisse a magnis apostolis se testatur. Rp. Sciendum est quod
crimina praesentia paulus nō habuit. et idcirco peccata iā demissa

humilitatis gratia ad memoriam reduxit; ego sum minimus apostolorum quoniam non sum
dignus uocari apostolus quoniam persecutus sum ecclesiam dei; habens autem sermonem
de heretici et pseudo apostolis profitetur si nihil minimus a cognis apostolis fecisse;
bene agentium ergo apostolus per humilitatem erat minimus. Sed contra
delinquentium pseudo apostolus uitia per zelum iusticiae erectus. Exposicio ad Corinthios
Secunda Iuxta ad Galatas. Paulus apostolus non ab hominibus; neque per hominem
sed per ihesum xpm et dominum patrem qui suscitauit eum a mortuis. ad Cosdam
Mediator dei et hominum homo xpus ihesus. Interrogatio. Nunquid non per hominem
ihesum xpm paulus uocatus est in apostolum quid se non ab hominibus
neque per hominem uocat apostolum; Responsio. Hoc non per praesentiam humanitatis
antepassionem sed ex uocante apostolus electus est. post resurrectionem domino
ad Annaniam dicentem. noli timere eum quia uas electionis est mihi. ad Galatas
Si adhuc hominibus placerem xpi seruus non essem; ad Cosdam. Sicut et per omnia
omnibus placeo; Interrogatio. Si paulus per omnia omnibus placet quomodo placendo
hominibus xpi seruus non esset. Responsio placet paulus et non placet namque in rebus
non prohibitis. sed in prohibitis minime placuit; Factus est enim omnia omnibus;
ut omnes lucri facerent. ad Ephesios. et eramus natura filii irae sicut
et caeteri. In Genesi. Et uidit deus omnia quae fecit et erant ualde bona; Interrogatio
Cum sint benedicta et ualde omnia quae deus creauit quomodo homines filius
irae ex natura paulus scripsit. Responsio omnipotens deus omnium naturarum creator.
et omnis natura in eo quod natura est bona est. Mos namque confirmatus
longo tempore uim quodammodo obtinet naturae. hinc paulus ait;
eramus natura filii irae. ac si aperte diceret; Cum eramus sani deuenimus egroti.
et ex ipsa pessima consuetudine eramus quasi ex natura filii irae.

ii Ad ephesios mihi minimo omniū scorū data est gratia. hec inter gentes euangeliza-
re inuestigabiles diuitias xpi; Ps. Salmo viii. Confitebor tibi dne in toto corde meo
omā narrabo mirabilia tua. Intr. quid ē hoc nunquid omā mirabilia dī pote-
rant ipsis etiā apostolica narrari cū paulus apls scripsit inuestigabiles ēē
diuitias xpi. si et ipse paulus quomodo nō est contrarius sibi in et ipsi in eo qd ait.
euangelizare inuestigabiles diuitias xpi. Rp. et narrat ergo omā mirabilia dni
et inuestigabiles s diuitias xpi quia et narrando omā in breui simul con-
plectuntur et tamen in enigmata uidentib; ex parte cognoscunt, nā cū
de dto aut de p̄sentis aedto l de futuro aliquid narratur. omā in breui
simul sermo conplectitur; et haec quia sunt ab auditorib; audiuntur.
quomodo aut et qualia sunt. etiam ad predicatoribus nō intelleguntur hinc
p̄cato egregius ait; o altitudo diuitiarū sapientiae et scientiae dī quā
inscrutabilia s iudicia eius et inuestigabilis uiae illius; psalmista aut ut omā
simul narrare et de dno ait; omā quecūque uoluit fecit; nō solū de creatore
sed et de ipsis etiā creaturis qualis sit nō narrauit; ad philipenses unū aut
quae quidē retro sunt obliuiscens et in futurū conualescens; ad iiii.
Cestam bonū cestaui cursū consumaui fidē seruaui; Intr. et dū ista p̄terita
apls ad memoriā reduxit. quomodo eaq; retro s obliuisci se dixit; Rp.
Quomagis tēporib; et ratione conueniunt que p̄feruntur eo caelerius ab auditorib;
intelleguntur; Nā paulus apls causa confirmationis suae ista enumerauit
quia tempus resolutionis ipsius ppius instabat scriptū quippe: in die bonorū
nem memor sis malorū. et in die malorū nem memor sis bonorū. paulus ergo p̄terita
obliuiscens nō erat in memor malorū quando dixit non sū dignus uocari apls
qm p̄secutus sū ecclam dī. Item ad propinquante die resolutionis suae.

in memoria non erat bonorum dicens; Certamen bonum certaui cursum consummaui
fidem seruaui: Solent quippe sancti uiri hoc proprium habere in prospera in aduersis.
et in prosperis aduersa commemorati; hinc beatus iob in prosperis cum erat sic timuisse
se dixit. Semper enim quasi timentes super me fluctus timui dominum; Item cum erat in aduersis
bona preterita quae egerat ad memoriam reuocauit dicens; oculus fui caeco
et pes claudo pater eram pauperum et causam quam nesciebam diligentissime
inuestigabam. Sancti ergo uiri utraque alternatim dicuntur quatenus ne extollantur
III in prosperis. nec desperatione frangantur in aduersis; ad philippenses
Si qua uirtus si qua laus disciplinae haec cogitate quae et didicistis et accepistis
et audistis et uidistis in me. In parabolis salomonis laudet te alienus et non ostium extraneus
et non labia tua; Item. Si nulli laudare seipsum oro proprio licuit cur paulus bona
emunerans de semet ipso dixit. quae et uidistis me; Rp. Alter est loqui de corde
proprio alter in spiritu sancto; Nam paulus in aduersis carceris bona sua egisse in spiritu meminit.
et idcirco non hoc proprio dixit; Quia prospera in aduersis commemorare debuit;
De semet ipso autem laudante et propriam gloriam querente ueritas cecit;
quia semet ipso loquitur gloriam propriam querit. Quia uero quaerit gloriam ei
qui misit illum hic uerax est; Sed is de paulus non inquid qui seipsum commendat
sed quem deus commendat. ille probatus est. ille ergo nimirum commendat. qui nec
IIII in spiritu sancto nec in aduersis prospera de se narrat. ad philippenses. ubique et in omnibus
instituitur sum scio et saciari et esurire in sancto euangelio secundum lucam; Ue uobis qui saturati
estis quia esuriet is. Item. Cum uae saturitas dominum dixisse euangelista
narrauerit cur paulus apostolus saturari se scire dixit. Aut quid magnum
scire saturari et esurire. Cum autem omnium animantium uideatur esse commune;
Rp omnipotens et uerus iudex. uae saturatis dixit. quia saturi nescientes nec gratias

agentes eos intemperatus uidit. Magne nā que discretioni sest saturare.
Scire hoc cō moderatione cū gratiarū actione alimenta pcipere quiēn
inquid paulus manducat. dn̄o manducat gratias eni agit dō. et qui n̄ mandu
cat dn̄o n̄ manducat gratias eni agit dō; Ipsi ergo saturari nescuiūt qui tunc
solū manducare desinuiūt quando carne inperante manducare noluiūt
et isti e contrario dn̄o manducant qui sēp temperanti largitori gratias
1 agiūt. ad tesalonicenses. Ego quidē paulus et semel et iterū uolui uenire
ad uos sed inpediuit nos satanas; Scdm ioh. Simon simon ecce satanas expe
tiuit ut cribraret quasi triticum, ego aū id gaui pro te ut n̄ deficiat fidē tua
Intr. quomodo isdem satanas cribrare scm̄ pcrū sicut uoluit n̄ pmittit.
et quasi p se potuisset inpedire a paulo apl̄o describit; et si paulus apl̄s
dī uoluntate in hoc congruit. curit illius satanas inpediuit. Rp.
Indubitantur nob sciendū ē. qd diabol uoluntatē temptandi sēp
habet. quomodo autē et quantū et quando faciat potestate caret;
Intantū enī eū creator aliquid in sclo agere pmittit. quantum ante scla
sine termino in pdistinatione habuit; et quia scōs suos dn̄s plerūq;
p satanam pbat; id circo quasi ipsa satanas inpediret; paulus
indicat. Sed int hec sciendū ÷ quia plerūque omps dī facit uolun
tatē consilii sui et iā p mali uolam uoluntatem mali serui. aliqndo aū
boni serui ea desiderare conceduntur. quae ita et desiderari fieri
adō n̄ pmittuntur; Abraham quippe precepto dī oboedire uoluit
sed e collari isaac idem dn̄s non pmisit et hanc uoluntatē omnino pfec
tā remunerauit dicendo. quia n̄ pepcisti filio tuo unigenito benedicā
tibi et multiplicabo semē tuum. et dd de uoluntate construendi tēpli.
laudatur fuit;

Licet adhuc construendum in re non pervenit dum iste specialiter locutus sum quomodo
fiunt generaliter videamus plagenam quod generis humani iusto iudicio dispensante fiunt
sed electi dei caritate iam pleni eas fieri volunt et contra dominum ergo volunt ab ipso non dis
cedunt quia de omnibus plagis gratias agunt sed ut manifestius sit quod loquuntur
per exempla demonstranda gradiamur verbi gratia; aliquis filius suo ministrat
patri. quem qui a pius est non vult etiam mori. sed cum egrotus quos dominus castigat
visitamur ut sani deveniant satis desideramus; Ista ergo cum volumus quasi discordando
deo voluntati concordamus. Item cum dominus humano generi bona fieri iubet. nostra voluntas
non contraria sed congratulans esse debet quatenus et perfecta sed idcirco pii domini
et iusticia iudicis laudanda sit; ad Tesalonicenses. Et in tuba dei discendit de celo.
In apocalipsi; et septem angeli qui habebant septem tubas paraverunt sicut tubas canerent
In iter et dum in tuba dei de caelo descendit xpus in qua de his septem creditur esse discensurus
sin septima quomodo processerunt cadere si in prima quomodo secuturas aliae. Rp.
Idcirco septiformis spus discendit in apostolis et quasi septem tubas acceptis intonarent
ad populus et xpus ad eorum posterus sub illorum persona promisit. quod apud ipsos
usque ad consummationem seculi mansurus sit dicens; Ecce ego vobiscum sum omnibus
diebus usque ad consummationem seculi. Septima predicatio quasi septima tuba ad consum
mationem seculi pertinet quia finita senaria predicatione novissima tuba canet;
Canet et enim inquit paulus et mortui resurgent incorrupti et licet credere per novissimam
tubam significaret septima predicationem; Tamen attendimus evangelicam lectionem ubi ait
de filio hominis; Et mittit angelos suos cum tuba et voce magna et congregabunt
electos eius ad quatuor ventis a summis caelorum usque ad terminos eorum; Sciendum et est
quia et vox quasi tuba est audita est in monte sinai. quando populus israhel
accepit decalogum verborum domini quam qui audierunt excuserunt ne eis iterum fieret

Sed tunc omnino locutus est p subiectam creaturam, p fecto n̄ p priā
naturam sicut et ad filiū suū locutus ē; postquā ad ioh̄ idē filius baptizat̄
dicente patre; hic est filius m̄s dilectus in quo mihi bene conplacuit;
quia qd̄ significabat̄ in uoce omnino patrīe diuinitatis est; Sillabeaū
et sonitus syllabarum p fectu creaturarum erat; Cū ergo talē consue
tudinem habent scī angeli aeris et iam corporib; uri sicut potuer̄ ab aliquā
tis patribus uideri nihil nimirū obstat intellegi; quia tali ratiba tunc
canituri sunt quia nouissima in die ultimo intonabit̄ quando mortuorū
dormientiū corpora resuscitabit̄. Ad timotheū. si misericordiā con
se cut̄ sum. quia ignorans feci incredulitate ad eundē fidelissimo
et omni acceptione dignus quia xp̄s ih̄s uenit in hunc mundū peccatores
saluos facere quorū primus ego sū; Intr̄. quite excusas scē paule
in uno et accusas nihil hominis in altero; dū p ignorantiā erat quicquid
cōmisisti quia conuenientia omā peccatorū primus fuisti. maxime
cū nec tempr̄ nec magnitudine peccatorū in queneris ita fuisse; Rp̄
Sciendū qd̄ trib; modis peccatū admittit̄. aut enī p ignorantiā
aut infirmitate. aut studiū p peccatur; et grauius quidem infirmitate
quā ignorantiā; Similit̄ et studio grauius quā infirmitate. Accusas ergo
te ipsū eē paule p uerā rationem et nihil hominis accusas p humilē
confessionē ut ueracit̄ iustus accusatur tui fuisti in uno et gratias
agens de dn̄i misericordia dn̄i laudasti in altero Ad timoth̄
Qui omīs homines uult saluos fieri et in agnitionē ueritatis uenire; In psal
mo cxiii. ds̄ aut̄ nr̄ in cælo et in t̄ra omā quecūq; uoluit fec̄;
Intr̄. Cū ds̄ omīa cūq; uoluit fec̄. num quid totū humanū genus ad salutē

p dux; aut si hoc agere ds nolui quomodo eu scs paulus uoluisse scripsit dicens;
Qui uult omnes homines saluos fieri. RP. Indubitanter credendum est quia non alia
ds in temporib; fecit quamquam ante tempora p sciuit & p distinauit si hoc nimirum
intellegendum est quia omnipotens ds in sacra scriptura agere se dicit; qui non propriam
naturam sed p creaturam perfecto cognoscit; Sicut & patrem abraham dixerat cum occidi ipsa
omnino nolebat dicens; nunc quia tu times dm hoc non cognoscere te feci. qd sine ullo
termino ego cognoui, & sicut in ezechiel de impio ait. nolo mostem impii hoc est feci
nolentem mori. Licet hoc ipse agat. unde ad mortem peruenianz. in natura tamen ipsius
posui. qd nequaquam uoluit mori. Ultra ergo ds omnes homines saluos fieri qui in hoc tamen sunt
conditi; Quod uoluit licet indignis semper esse salui. sed ds uult omnes homines
saluos fieri quia saluos fecit ex omni ordine generis humani. scilicet reges
& regib; duces. ex ducib; & ex uiris & ex mulierib; & ex omnib; omnino hominib;
Hoc genere locutionis loqui poterat paulus cum diceret. Qui uult omnes homines
saluos fieri qm scdm marcum euangelista locutus est. & iam ipse dns dicens;
Uae uobis scribe & pharisei qui decimatis mentem & omne holus hoc est omne
holerum genus. unde enim poterant uniuersa decimare qui omnino non ualebant
III cuncta simul congregare; Doceri autem mulieri non permitto. AD TITUM
De mulierib; bene docentes ut prudentiam doceant; HTR. Cum paulus apls
doceri mulieri omnino non permittit qui de mulierib; scribens bene docentes dixit.
In prudentiam doceant. RP. In planitiribus non debemus diutius impedire
ut aliquanto latius in obscurioribus libeat immorari; Bene docentes ergo
dictae sunt mulieres. non uirus si suas iuniores in prudentiam in quid doceant;
Quatenus cum filiis suis doctrina sua agant. unde ad aeternam uitam feliciter perueniant;
IIII AD TIMOTHEUM. peccantes coram omnib; argue ut & ceteri timorem habeant;

Scdm mathe. Si peccauerit in te frater tuus uade et corripe eum inter te
et ipsum solum. Intr. Dum discipulo dicitur peccans coram omnibus
arguendus est quid ipse magister ueritas inter te et ipsum solum locutus
est. Rp. Hanc questionem celerius absoluemus. si uindictorum diligen
tius consideramus ibi dixit. peccantes sed non addidit in quem hic dixit.
Si peccauerit in te. si ergo occulte. in te peccauerit frater tuus et uis
coram omnibus argue non est corrector sed proditor; peccantes autem in dominum
coram omnibus hic respiras utilius uerbum argue ad sequentem uocem ad
iugas; hec paulus ait; Cum esset petrus antiochiam in faciem illi restiti eo quod
non recte incaederet ad fidem euangelii. Et post pauca. dixit petrus coram omni
bus; ac si dixisset eo quod simulationem coram omnibus habuisset. Si tu
in quid cum sis iudeos gentiliter et non iudaice uiuis. Quomodo gentes cogis
iudaizare; Occulta ergo peccata possunt occulta corripi et puplicita
peccata coram omnibus debent corrigi. Unde et ceteri timorem
habebant quicquid enim mentem mouit aliorum nequaquam arguendum
sed cum magna humilitate proferendum est. Ad Tim. Th.
Quem uidit nullus hominum sed nec uideri potest. In epistola oth.
Scimus quia cum apparuerit similes eierimus quoniam uidebimus eum
sicuti est. Intr. Cum apostolus dixerit quod nullius hominum
dominum uideri sed nec uideri potest, quomodo sanctus iohannes scripserit quoniam
uidebimus eum sicuti est. Rp. In his duobus testimoniis sancti dicti
apostoli omnino dissonare sed sonando ueraciter concordare; Sed inter hec
sciendum est quia omnipotens dominus antiquis patribus non in sua propria natura mons
trabitur. s. per creaturam suam cui mors se quasi amicus cum amico loqui
bat.

pbo

nemo enim in quid videbit me et vivet. Hoc utique congruenter convenit ad illud; quod paulus
apostolus ait; quem nullus hominum vidit. quid autem ait. Sed nec videri potest. ad illud conveniat
quoniam sanctus iohannes dixit; quoniam videbimus eum sicut est; In ista ergo vita posteriora sua. dominus per creaturas
monstravit; quia adhuc peregrinantes; filiis nature proprie veritatem occultat. eodem iohanne
antestante quidem; Carissimi nunc filii dei sumus. et dum apparuit quid erimus; Scimus cum apparu
erit similes ei erimus. quoniam videbimus eum sicut est; ex hoc testimonio intuendum est; quod paulus ait.
si nec videre potest. ac si aperte diceret. tam diu unusquisque filius patrem celeste videre
non potest. quam diu in hac vita peregrinus utique patri dissimilis est. sed tunc unusquisque
electus dominum non per creaturas. sed sicut est videri poterit. cum quid erit apparuerit et similes ei
fuerit celeste. ut idem iohannes evangelista ait; Dominum nemo vidit unquam quasi manifestius
diceret sicut est videt in se; Nulla enim creatura firma intellegit dominum. quem admodum
VI dominus intellegit semet ipsum; ad timotheum [illegible] posit sum ego predicatur et apostolus et magister
gentium. Sed [illegible] vos autem nolite vocari rabbi unus est magister vester qui in celis est;
Inter. cum dominus apostolis suis dixerit nolite vocare nomine magistrorum. quid paulus apostolus
xpi confitetur se magistrum fuisse gentium. Rp nunquid sermo dei prohibentes a paulo apostolo contem
nabatur. sed ab eo omnibus credentibus insinuabatur; ne sub nomine apostolorum a pseudo apostolis sedu
VII. sed eum magistrum in quo xpus loquebatur sequeretur. ad timotheum, alexander aerarius multa mala
mihi ostendit. reddat illi dominus secundum opera eius; et pauca in prima mea in quo defensione
nemo mihi adfuit sed omnes me dereliquerunt. non illis imputetur. Inter. quid paulus
de alexandro scribens obtando dixit. reddat illi dominus secundum opera eius; et aliorum misericordiam
obtando loquutus est non illis imputetur. Rp In uno eodemque spiritu paulus previdit
quintraque tam diversa ad timotheum scripsit. quod alexander duri cordis ad dominum
nunquam convertetur et aliis agentibus veram penitentiam ante acta
non imputarentur explicit liber

+ heby + heby + heby + [illegible] mi [illegible] te
ut regnes [illegible] diliga te instrue me

pbacio penne

pbacio

a

abcd